

KASVATTAJA JA VEROTUS

Varatuomari
Marja Blomqvist
Nurmijärvi 5.3.2011

Sisältö

1. Yleistä
2. Tuloverotus
3. Arvonlisäverotus
4. Eri yritystoiminnan muotoja
5. Ennakkotieto ja muutoksenhaku

1. Yleistä

- ▶ Koirankasvattaja voi joutua suorittamaan veroa toiminnastaan
  - Koiravero
  - Tulovero
  - Arvonlisävero
- ▶ Hyödyllisiä linkkejä:
  - www.vero.fi
  - www.yrityssuomi.fi/

Kasvattajan muistilista

▶ Tuloverotus

- **Kaikki tulot ovat pääsääntöisesti veronalaisia**
  - Kasvatustoiminnan voitto verotettavaa joko harrastustoiminnan tai elinkeinotoiminnan (tai maatalouden) tulona
  - Pentueista saadut myyntitulot, urosten astutusmaksut jne.
  - Myös vaihtokaupan perusteella syntyneet ”tulot”
- **Kaikki tulojen hankinnasta johtuvat menot ovat pääsääntöisesti vähennyskelpoisia**
  - Huom! Elantomenot eivät ole vähennyskelpoisia

Kasvattajan muistilista....

- ▶ Arvonlisäverotus
  - Ylittävätkö pentujen myyntitulot kalenterivuodessa 8 500 euroa?
- ▶ Pidä aina kirjaa tuloista ja menoista, säilytä kuitit
- ▶ Jos rekisteröit toisen omistajan nartun pentuja kennelnimellesi, tee **aina** kirjallinen sopimus

2 Tuloverotus

- ▶ Tulolähteet
  - Henkilökohtainen tulolähde
  - Elinkeinoiminnan tulolähde
    - Huom! Eri käsite kuin kuluttajansuojalaissa!
  - Maataloustulo
- ▶ Luonnollisen henkilön tulot jaetaan ansiotuloihin ja pääomatuloihin
  - Pääomatulojen verokanta 2011: 28 %
  - Ansiotulojen verokanta progressiivinen (valtion tulovero, kunnallisvero ja kirkollisvero)

Tulo koirankasvatuksesta voi kuulua

- **Henkilökohtaiseen tulolähteeseen**
  - Kun harrastustoimintaa
- **Elinkeinotoiminnan tulolähteeseen**
  - Eri käsite kuin kuluttajansuojalaissa!
  - Liike- ja ammattitoimintaa
    - Liiketoiminnan harjoittamiseen sitoutuu yleensä enemmän pääomaa kuin ammattitoimintaan
    - Ammattitoiminnan harjoittaminen on yleensä pienimuotoisempaa kuin liiketoiminnan harjoittaminen
- **Maataloustulolähteeseen**
  - Maatalouden sivuelinkeino
  - Maatalouden ja elinkeinotoiminnan välinen raja ei aina ole selvä

Tappio tuloverotuksessa

- ▶ Vahvistetaan tulolähteittäin
  - Tulolähteen tappiota ei saa vähentää toisen tulolähteen tulosta
  - **Huom! Harrastustoiminnan tappiota ei voida vahvistaa!**
  - Tulolähteen verovuoden tappio vähennetään yleensä saman tulolähteen tulosta seuraavan kymmenen verovuoden aikana sitä mukaa kuin tuloa syntyy
  - Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä saa halutessaan vähentää elinkeinotoiminnan tai maatalouden tappion myös tulolähteen ulkopuolisista tuloista, ts. verovuoden pääomatuloista

Harrastustoiminta vai elinkeino?

Rajanveto?

Harrastustoiminta

- Kasvatustoiminta ei kovin laajaa
- Koirat lemmikkejä
- Ei henkilökuntaa

Elinkeinotoiminta

- Erittäin laajaa toimintaa
- Koirat eivät lemmikkejä
- Henkilökunta
- Erilliset koiratilat
- Tarjoaa elinkeinon

Elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä verotuksessa mm.

- ▶ Itsenäisyys
- ▶ Ansiotarkoitus
- ▶ Julkisuus
- ▶ Toiminnan kohdistuminen ennalta rajoittamattomaan henkilöpiiriin
- ▶ Jatkuvuus
- ▶ Säännöllisyys
- ▶ Toiminnan vaatima erityinen asiantuntemus tai osaaminen
- ▶ Toimiminen kilpailutilanteessa
- ▶ Toiminnan riskinalaisuus
- ▶ Vieraan pääoman käyttö
- ▶ Sitoutuneen pääoman suuri määrä
- ▶ Palkattu henkilökunta

Elinkeinotoiminta / harrastustoiminta

- ▶ Ravipuolelta oikeuskäytäntöä mm. KHO

5.3.1987/706:

Verovelvollinen oli harjoittanut hevosten kasvatus- ja ravitoimintaa vuodesta 1976 alkaen toiminnan ollessa joka vuosi tappiollista. Vuosien 1976–1982 verotuksissa tappiot oli vahvistettu. Nämä tappiot olivat olleet yhteensä yli 600.000 mk. Vuonna 1983 hevosia oli 18 kpl. Tuolloin olivat tuotot 25.097 mk, joista 1.550 mk oli palkintoja, 1.565 mk varsarahaa, 17.584 mk korvauksia hevosvakuutuksista ja 4.398 mk hevosen lihan myynnistä. Menot olivat v. 1983 170.668 mk ja tilikauden tappio 153.545 mk. Verolautakunta ei vahvistanut verotuksessa hevostoiminnan tappiota vuodelta 1983. KHO, ottaen huomioon verovuoden tulojen määrän ja laadun, ei muuttanut toimitettua verotusta. Verovuosi_1983

Elinkeinotoiminnan tuloverotus

- ▶ Kirjanpitovelvollisuus
  - Ammattitoiminta: yhdenkertainen tai kahdenkertainen kirjanpito sallittu
- ▶ Elinkeinotoiminnan tulos (veronalainen tulos vähennettynä vähennyskelpoisilla menoilla) jaetaan pääoma- ja ansiotuloksi elinkeinotoimintaan kuuluvan nettovarallisuuden perusteella
  - Nettovarallisuuteen lisätään 30 % niistä palkoista, jotka yritys on maksanut 12 edeltävän kuukauden aikana.
  - Pääomatuloa on 20 %:n vuotuinen tuotto edellisen vuoden nettovarallisuudelle.
    - Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi vaatia pääomatulo-osuudeksi 20 %:n sijasta 10 %:n tuoton.

Harrastustoiminta

- ▶ Koirankasvatus tapahtuu vapaa-aikana eikä sen tavoite ole taloudellisen voiton tavoittelu
- ▶ Mahdollisesti saatava tulo ei ole välttämätön kasvattajan toimeentulon vuoksi
- ▶ Koirat ensisijaisesti lemmikkejä
- ▶ Käytännössä melko laajakin toiminta katsotaan harrastustoiminnaksi, mikäli usean vuodenkaan jälkeen ei ole havaittavissa ansiotarkoitusta
- ▶ Huom! Harrastustoiminnasta saadut tulot (voitto) on ilmoitettava verottajalle, sillä ne ovat veronalaisia

Harrastustoiminnan tuloverotus

- ▶ Toiminta harrastusluonteista, jos sitä harjoitetaan ilman vakaata ansiotarkoitusta
- ▶ Pääsääntö: harrastustoimintaan liittyviä menoja ei saa vähentää
  - jos toiminta muodostuu tuloa tuottavaksi, tulojen hankkimisesta syntyneet menot voi vähentää
- ▶ Harrastustoiminnan tappiota ei voi vahvistaa
  - Katsotaan elantomenoiksi
  - Vähentämättä jääneet menot voidaan vähentää myöhempinä vuosina, jos tulot ovat kertyneet myös näiden menojen perusteella
- ▶ Menojen ja tulojen muistiinpanovelvollisuus
  - Tositteet säilytettävä kuusi vuotta verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien. Vuoden 2011 tositteet on siis säilytettävä vuoden 2017 loppuun saakka.

Harrastustoiminnan tulot ja menot

- ▶ Tulot: pentujen myyntitulot, astutusmaksut jne.
  - Tulo sen vuoden tuloa, jolloin maksu saatu
  - Myös vaihtokaupasta aiheutuu tuloa!
- ▶ Menot: tulonhankkimismenot
  - Pennutuksesta aiheutuneet kulut
  - Vähennys sinä vuonna, koska kulu maksettu (voidaan poiketa, jos tulot seuraavana vuonna)
  - Elantomenoksi katsottavat menot vähennyskelvottomia
    - Menot, jotka eivät liity läheisesti tulonhankintaan
- ▶ Jos tulot > menot, voitto verotetaan ansiotulona

Laskelma harrastuskasvatustyöstä

- ▶ Kannattaa laatia jokaisesta pentueesta, vaikka olisikin tappiollista
- ▶ Tulot ja menot
  - Kuitit säilytettävä
- ▶ Voitto > ilmoitettava veroehdotuksessa (laskelma liitteeksi)
  - Kuitit säilytetään 7 vuotta
- ▶ Tappio > laskelma ja kuitit säilytetään 7 vuotta
  - Liitteeksi veroehdotukseen?
- ▶ Jos pentujen myyntihinnat (liikevaihto) jonain vuonna ylittää 8 500 euroa > tarkastettava mahdollinen arvonlisäverovelvollisuus (ja sitä kautta tuloverotuksen elinkeinotoimintakäsite?)!

Kulujen vähentämisestä

- ▶ Tulon hankkimisesta johtuneet kulut vähennyskelpoisia
  - Elantomenoja ei saa vähentää
- ▶ Vähennyskelvottomia kuluja: sakot, pysäköintivirhemaksut, välittömät verot
- ▶ Edustuskuiluista vain 50 % vähennyskelpoista
- ▶ Oman auton käyttö, vuonna 2011: 0,46€ /km
  - Huom! Edellyttää ajopäiväkirjan pitämistä
- ▶ Päivärahat?
  - 15 km etäisyys & yli 6/10 h (16/34 € vuonna 2011)

Esimerkkejä kulujen vähentämisestä...

▶ Työhuonevähennys?

- Todelliset kustannukset tai
  - 360 € osapäiväinen käyttö pääansiotulojen tai huomattavien sivutulujen saamiseksi
  - 180 € käyttö satunnaisten sivutulujen saamiseksi
  - Yhteensä 540 €, jos molemmat puoliset käyttävät osapäiv. pääansiotulojen tai pysyväisluontaisten sivutulujen hankkimiseen
  - 720 € työhuonetta käytetään pääansiotulojen hankkimiseksi tai työnantaja ei ole järjestänyt työhuonetta

Esimerkkejä kulujen vähentämisestä...

- ▶ **Esim. tulonhankintaan käytettävä tietokone**
  - Vähennysoikeuden määrä:
    - Vähennysoikeus 0 % = ei näyttöä laitteiden käytöstä ansionhankintaan/työkäytöstä
    - 50 % = näyttöä käytöstä ansionhankintaan / työkäytöstä
    - 100 % = näyttö pääasiallisesta työkäytöstä / ansionhankintakäytöstä (esim. huomattavat sivutulot)
  - Tuloverotus: Hankintameno vähennetään verotuksessa 25 %:n vuotuisin poistoin. Alle 1000 euron suuruiset hankintamenot ja menojäännökset voidaan poistaa kerralla.
  - Ammatti-/elinkeinotoiminta: 25 % vuotuiset poistot. Alle 850 euron suuruinen hankintameno kerralla (enint. 2 500 €/v).

3 Arvonlisäverotus

- ▶ Arvonlisävero on kulutusvero, jonka myyjä sisällyttää tavaran tai palvelun myyntihintaan.
- ▶ Yrittäjien välisissä liiketoimissa arvonlisävero ei ole kustannustekijä.
  - Yrittäjä vähentää arvonlisäveron, jonka toinen yrittäjä on laskuttanut häneltä, jos tavaraa tai palvelua käytetään arvonlisäverollisessa liiketoiminnassa

Arvonlisävero...

- ▶ Yleinen arvonlisäveroprosentti on 23 %
  - Ruokatarvikkeet ja rehut 13 %
  - Kirjat, lääkkeet, liikuntapalvelut, elokuvanäytökset, henkilökuljetukset, majoituspalvelut, kulttuuri- ja viihdetilaisuudet ja televisiolut 9 %
- ▶ Arvonlisäverovelvollisia ovat kaikki, jotka harjoittavat **liiketoiminnan muodossa tavaroiden tai palveluiden myyntiä**
  - Jos yrityksen liikevaihto tilikaudessa jää alle 8 500 euron, sen ei tarvitse ilmoittautua arvonlisäverovelvolliseksi
  - Alle 8 500 euron liikevaihto > voi hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi

Pienyritysten alarajahuojennus

- ▶ Liikevaihto 8 500 – 22 500 euroa tilikaudessa
  - Määräytyy tilikauden mukaan (huom! 12 kk poikkeava tilikausi muunnetaan)
- ▶ Huojennuksen määrä
Vero - $\frac{(\text{liikevaihto} - 8\,500) \times \text{vero}}{14\,000}$
- ▶ Huojennus verotettavaa tuloa tuloverotuksessa

Liiketoiminnan tunnusmerkkejä arvonlisäverotuksessa

- ▶ **Itsenäisyys**
- ▶ **Ansiotarkoitus**
- ▶ **Julkisuus**
- ▶ **Jatkuvuus**
- ▶ **Laillisuus**

Arvonlisäverollinen pennunhinta

- ▶ Pennun hinta 1 000 euroa
  - Alv 23 %: hinta ostajalle 1 230 euroa?
  - Alv 23 %: hinta ostajalle 1 000 euroa?
    - Myyjälle jää käteen 813 euroa (1 000 euroa – alv 23 % eli 187 euroa)
    - Huom! Myyjä saa vähentää hankintoihinsa sisältyvän alv:n

Toisen teettämien pentujen rekisteröinti omalle kennelnimelle

- ▶ Tee aina kirjallinen sopimus
  - Tuloverotus
  - Arvonlisäverotus (8 500 euron liikevaihto!)
- ▶ Sovi kirjallisesti tulojen ja menojen jaosta
- ▶ Myytäessä pentuja tärkeää, että kauppakirjasta (ja kuitista) selviää:
  - Kenen nimissä myydään?
  - Kenen lukuun myydään?

4. Eri yritystoiminnan muotoja

- ▶ Yksityinen elinkeinonharjoittaja
- ▶ Henkilöyhtiö
- ▶ Osakeyhtiö
- ▶ Kaikissa muodoissa kirjanpitovelvollisuus
  - Ammatinharjoittajalla riittää yhdenkertainen kirjanpito
- ▶ Ilmoitus verohallinnolle ja kaupparekisteriin (www.ytj.fi)

Yritystoiminnan muotoja....

Yksityinen elinkeinonharjoittaja

- ▶ Elinkeinoiminnan verotettava tulo muodostuu yrityksen tuloksesta
- ▶ Ei voi maksaa palkkaa itselleen, puolisolleen taikka alle 14-vuotiaalle perheenjäsenelle
- ▶ Elinkeinoharjoittaja voi ottaa yrityksestään rahaa yksityisottoina
- ▶ Elinkeinoiminnan tulos jaetaan pääoma- ja ansiotuloon yrityksen edellisen vuoden nettovarallisuuden perusteella. Pääomatuloa 20 %:n vuotuinen tuotto nettovarallisuudelle. Loppuosa tuloksesta on ansiotuloa (progressiivinen valtionvero, kunnallisvero ja kirkollisvero sekä YEL-työtulon perusteella sairaanhoitomaksu 1,29 % ja päivärahamaksu 0,82 %). Veroilmoituksessa voidaan vaatia, että pääomatulona verotetaan vain 10 %:n vuotuinen tuotto.
- ▶ Jos puoliset harjoittavat elinkeinoimintaa yhdessä, sekä yritystulon pääomatulo-osuus että ansiotulo-osuus jaetaan heidän kesken.

Yritystoiminnan muotoja...

Yksityinen elinkeinonharjoittaja (jatkuu...)

- ▶ Nettovarallisuus = yrityksen varat – vähennyskelpoiset velat. Huomioon otetaan vain elinkeinotoiminnan tulolähteeseen kuuluvat varat ja velat. Yksityistalouden varoja ja velkoja ei lueta mukaan. Yksityisen elinkeinonharjoittajan verottomia tilejä ja lähdeverollisia tilejä ei lueta nettovarallisuuteen.
- ▶ Pienyrityksen verotusta kevennetään siten, että nettovarallisuuteen lisätään 30 % yrityksen 12 edeltävän kuukauden aikana maksamista palkoista.
- ▶ Tappio vähennetään elinkeinotoiminnan tuloksesta 10 seuraavan vuoden aikana ja sitä mukaa kuin tuloa syntyy. Tappion vähentämistä voidaan vaatia pääomatuloista jo tappion syntymisvuonna.

Yritystoiminnan muotoja...

Henkilöyhtiö (avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö)

- ▶ Ei erillinen verovelvollinen, vaan elinkeinoyhtymiä:
  - tulos jaetaan verotettavaksi yhtiömiesten tulona näiden yhtiösopimuksessa sopimien tulo-osuuksien mukaisessa suhteessa (kommandiittiyhtiön äänettömän yhtiömiehen osuus tulosta on hänen sijoittamalleen panokselle maksettu korko)
- ▶ Pääomatuloa on 20 %:n vuotuinen tuotto, joka lasketaan yhtiömiehen osuudelle yhtymän elinkeinotoiminnan nettovarallisuudesta edellisen verovuoden päättyessä. Muu osa elinkeinotulosta on ansiotuloa. Yhtymän henkilökohtaisen tulolähteen tulo on yhtiömiehille kokonaan pääomatuloa.
- ▶ Nettovarallisuuteen lisätään 30 % edeltävän 12 kuukauden aikana maksetuista palkoista

Yritystoiminnan muotoja

Henkilöyhtiö (jatkuu...)

- ▶ Yhtiömiehen nettovarallisuusosuudesta vähennetään mm.:
  - saamiset yhtiömiehiltä
  - yhtiömiehen käytössä olevan asunnon arvo
  - yhtiöosuuden hankintaan käytetty korollinen velka
- ▶ Yhtiömies voi nostaa (kohtuullista) palkkaa ja saada luontaisetuja
- ▶ Yksityistilin kautta nostetut voitto-osuudet pienentävät yhtiön nettovarallisuutta ja omaa pääomaa.
- ▶ Jos yhtymän tulos osoittaa tappiota, vahvistettava tappio vähennetään yhtymän tulosta 10 seuraavan vuoden aikana sitä mukaa kuin tuloa syntyy. Yhtymän tappiota ei saa vähentää yhtiömiesten omassa verotuksessa.

Yritystoiminnan muotoja...

Osakeyhtiö

- ▶ Itsenäinen verovelvollinen, joka maksaa tuloveroa 26 %.
  - Osakeyhtiön toiminnan tuottama tulo ei sellaisenaan vaikuta osakkaan verotukseen.
- ▶ Osakkaat voivat nostaa osakeyhtiöstä varoja:
  - Palkkana (myös luontoisedut mahdollisia)
  - Lainana (huom! ns. osakaslaina verotetaan osakkaan pääomatulona)
  - Osinkona (nettovarallisuudesta riippuen voi olla verovapaata tai veronalaista, pääomatuloa tai ansiotuloa)
- ▶ Osakeyhtiön tappio vähennetään yhtiön tuloksesta 10 seuraavan vuoden aikana sitä mukaa, kun tuloa syntyy (huom! omistajanvaihdos!)

Yrittäjän ilmoitukset verotuksessa

▶ Kausiveroilmoitus

- arvonlisävero ja työnantajasuoritukset (ennakonpidätys ja työnantajan sosiaaliturvamaksu maksetaan **verotilille**
  - Ilmoitusjakson pituuden mukaisesti kuukausittain, neljännesvuosittain (lv 25–50 k€) tai vuosittain (lv max 25 k€). Huom! Erillinen ilmoitus/päätös verohallinnosta pidennetystä ilmoitusjaksosta.
- Annettava (maksettava) kohdekuukautta seuraavan toisen kuukauden (alv) /kohdekuukautta seuraavan kuukauden (työnantajamaksut) 7./12. päivänä

Yrittäjän ilmoitukset....

- ▶ Vuosi-ilmoitus (palkkaa maksava yrittäjä)
  - kultakin vuodelta annetaan viimeistään seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä
  - merkitään kullekin palkansaajalle maksetut palkat, luontoisedut sekä toimitettu ennakonpidätys ja perityt työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut

Yrittäjän ilmoitukset

▶ Vero-ilmoitus

- Elinkeinotoiminnan veroilmoitus annetaan verovuodelta.
  - Verovuosi = se tilikausi tai ne tilikaudet, jotka ovat päättyneet kalenterivuoden aikana. Osakeyhtiöt ja osuuskunnat antavat kuitenkin veroilmoituksen kultakin kalenterivuonna päättyneeltä tilikaudelta erikseen
  - Elinkeinotoiminnan veroilmoitus on annettava myös aloittamisvuodelta, vaikka varsinaista toimintaa ei vielä olisikaan ollut

5 Ennakkotieto ja muutoksenhaku

- ▶ Ennakkotieto(–ratkaisu) ”koiratulon” verotuksesta
  - Verotoimisto (tai keskusverolautakunta)
  - Tuloverotus
  - Arvonlisäverotus (myös kirjallinen kysymys)
- ▶ Muutoksenhaku
  - (verotoimiston itseoikaisu)
  - Verotoimiston oikaisulautakunta
  - Hallinto–oikeus
  - Korkein hallinto–oikeus

Muutoksenhaku

- Oikaisuvaatimus ja jatkovalitus on tehtävä 5 vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona verovelvollisen verotus on päättynyt
  - Esimerkiksi muutoksenhaku vuoden 2010 verotukseen tulee tehdä vuoden 2016 loppuun mennessä
  - Huom! Kuitenkin aina 60 päivää muutospäätöksestä
- Veronsaajapuolen oikaisuvaatimus tehtävä vuoden kuluessa verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta
  - Oikaisuvaatimus vuoden 2010 verotuksesta tehtävä vuoden 2012 loppuun mennessä

Verotuksen oikaisu verovelvollisen vahingoksi

- Verovirasto voi **yhden vuoden ajan** verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta oikaista kaikenlaiset verotuksessa olevat virheet (poikkeus: tulkinnanvarainen tai epäselvä asia)
  - verovelvollinen on antanut veroilmoituksessaan oikeat ja riittävät tiedot asian ratkaisemiseksi, mutta asia on ratkaistu väärin
- Verovirasto voi **kahden vuoden ajan** oikaista verotuksessa olevan virheen, jos virhe on viranomaisen laskuvirhe, kirjoitusvirhe tai muu vastaava erehdys tai jos verotus on perustunut sivulliselta saatuihin virheellisiin tietoihin
  - verovelvollinen on ilmoittanut veronalaisen tulon, mutta tulo on jäänyt tallentamatta, se on tallennettu virheellisen määräisenä tai se on tallennettu väärällä tallennustunnuksella
- Verovirasto voi oikaista **viiden vuoden ajan** verotuksessa olevan virheen, jos verovelvollinen on laiminlyönyt sen asian ilmoittamisvelvollisuuden, jota virhe koskee